

ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ ЛЕДЕН ПОЛЪХ

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2013

chitanka.info

Искате да знаете защо не мога да понасям студените повеи на вятъра? Защо всеки път, когато се налага да пристъпя прага на хладно помещение, започвам да треперя? С какво омерзение и ненавист посрещам края на топлия есенен ден, заменен от вледеняващите попълзновения на нощта? Няма да сгрешите, ако сравните непоносимостта ми към ниските температури с погнусата на повечето хора от неприятните миризми. За да ме разберете по-добре, ще ви разкажа за ужаса, с който се сблъсках, и за преживения от мен кошмар. Нека читателите сами преценят доколко тази история оправдава странните особености на психиката ми или всичко е плод единствено на капризна ексцентричност.

В заблуда са онези, които асоциират всички прояви на зловещото и ужасяващото само с мрака, тишината и самотата. Зная, че е така, защото аз самият се сблъсках с неназовимото в разгара на един слънчев следобед, сподирян от глъчката на градското движение, сред обитателите на съвсем порядъчен и най-обикновен дом, стопанисван от сърдечна и простидушна хазяйка. Всичко започна през пролетта на 1923 година, когато станах част от екипа на едно нийоркско списание. Работата не беше особено интересна, а и не ми носеше кой знае какви доходи, така че се видях принуден да си потърся по-скромна квартира. Известно време се местех от място на място, докато се оглеждах хем за евтина, хем за сравнително чиста и прилично обзаведена стая. Оказа се, че претенциите ми са твърде дръзки на фона на мизерните ми доходи, и тъкмо бях започнал да се отчайвам, когато най-неочаквано попаднах на една къща, разположена на Четиринадесета западна улица.

Сградата представляваше нещо като пансион — на четири етажа, съградена в края на четиридесетте години на деветнадесети век с разточителен размах. Щом я огледах, си казах, че изобилието от дървени ламперии и мрамор навярно е било доста впечатляващо навремето, ала сега изглежда като еталон за градски кич и безвкусица. Интериорът на зданието напълно отговаряше на занемарения му външен вид. Стаите бяха големи, просторни и с високи тавани, каквито вече рядко се строят, стените бяха облепени с отвратителни хартиени тапети, а тежките корнизи едва удържаха прашните завеси, които не позволяваха на свежия въздух да влезе в просмуканите с отколешни кухненски миризми помещения. За сметка на това обаче подовете

блестяха от чистота, завивките и чаршафите редовно се подменяха, пък и топлата вода не спираше прекалено често. Реших, че съвсем спокойно мога да се установя тук и да дочакам по-добрите времена на едно такова място, вместо непрекъснато да се местя и лутам от квартира на квартира. Хазяйката на къщата — сеньора Хереро — беше пълничка испанка с едър кокал, малко мърлява на външен вид и със силно окосмяване по лицето, ала нито ме отегчаваше с клюки и празни приказки, нито ми мърмореше, че лампата в стаята ми на третия етаж често свети чак до изгрев-слънце. Що се отнася до останалите наематели на етажта ми, то те бяха учудващо тихи и неразговорливи за хамали с латиноамериканско потекло, сякаш в отговор на тайните ми молитви. Единственото по-сериозно неудобство, което смущаваше тишината и спокойствието, беше носещият се от улицата шум на градския транспорт и по-специално — громоленето на вечно дрънчащите трамваи.

Изкарах цели три седмици на новото място, преди да се случи първият необичаен инцидент от веригата злокобни събития. Една вечер — беше около осем часа — дочух в стаята си странен звук, наподобяващ капеща течност, и почти веднага усетих острия, характерен и натрапчив мирис на амоняк. Огледах се наоколо в търсене на източника и не след дълго забелязах, че в ъгъла на помещението таванът е подгизнал и оттам се стичат множество капки. Течът беше в близост до външната стена, която гледаше към улицата. Веднага слязох при хазяйката и тя ме увери, че проблемът съвсем скоро ще бъде разрешен.

— Това е от доктор Муњос! — извика ми сеньора Хереро, докато се изкачваше по стълбите. — Сигурно пак е строшил някоя стъкленица. Странна птица е тоя човек — уж е лекар, пък все е болен. И все по-зле става, горкият, а няма кой да се грижи за него. Болестта му е много странна — по цял ден кисне във ваната и я пълни с разни миризливи билки. Хем не бива да се вълнува, хем и на топло не бива да стои... Пак добре, че сам си чисти и разтребва квартирата... Навсякъде наредил едни шишенца, едни машинарии... Чудя се за какъв дявол са му притрябвали — нали вече не работи като доктор и никого не лекува? Между другото, навремето е бил голямо светило — даже тейко ми е чувал за него в Барселона — и съвсем наскоро изцери ръката на един водопроводчик. Голям домошар си е — никъде не ходи,

никъде не излиза, само на покрива се качва от време на време. Синът ми Естебан му носи храната, прането, лекарствата и стъклениците. Божичко, колко амоняк хаби, само и само да си изстудява жилището^[1]!

Сеньора Хереро се затътри с пъшкане по стълбите към четвъртия етаж, а аз се прибрах в стаята си. Щом миризливата течност спря да капе от тавана, се заех да почистя пода, като междуременно отворих широко прозореца, за да се проветри добре. Съвсем ясно чувах тежките стъпки на хазяйката над главата си; доктор Муньос от своя страна стъпваше много леко и не вдигаше почти никакъв шум. Чуваше се и причудливото бръмчене на някаква непозната за мен апаратура, охранвана с бензин. Зачудих се от каква ли странна и рядка болест страдеше този човек, та доброволно да се откаже от чужда помощ и квалифицирани медицински грижи. В крайна сметка обаче си казах, че тази ексцентричност най-вероятно се дължи на изградения му от дълги години навик да живее в пълно уединение.

Най-вероятно никога нямаше да се запозная с доктор Муньос, ако един ден не бях получил сърдечен пристъп. Случи се малко преди пладне, докато си седях в стаята и пишех материал за списанието, на което сътрудничих. Лекарите открай време ме предупреждаваха за сериозната опасност, която крият тези симптоми, така че не биваше да губя ценно време. Внезапно си спомних думите на хазяйката за излекувания водопроводчик и с последни сили се заклатушках нагоре по стълбите. Задъхан и омаломощен, със сетни сили похлопах на вратата, намираща се точно над моята на горния етаж. В отговор на почукването ми отвътре се разнесе странен, някак си необичайно далечен глас, който ме попита на доста сносен английски кой съм и по каква работа идвам. След като се представих и обясних причината за посещението си, вратата се отвори — но не тази, пред която стоях, а съседната — и бях поканен да вляза вътре.

Още докато прекрачвах прага, смразяващ хлад обгърна тялото ми и аз неволно се разтреперих, може би защото разликата в температурите вътре и навън беше ужасно голяма — все пак слънцето грееше силно и денят бе един от най-горещите за края на месец юни. Просторният апартамент, в който се озовах, беше богато и пищно обзаведен, в пълна противоположност на мизерията и нищетата, които царяха в останалите помещения в сградата. Интериорът подходеше повече за покоите на изискан джентълмен, отколкото на жилище под

наем в пансион — обзавеждането се състоеше от сгъваема кушетка, разположена в средата на стаята като диван, изящни махагонови мебели, прекрасни драперии, картини на стари майстори (които без съмнение струваха доста скъпо) и претрупани с книги лавици. При по-обстойния оглед видях, че помещението, което се намираше точно над моята обител — първоначално замислено като приемна, — е било превърнато от лекаря в нещо като малък медицински кабинет, претъпкан с най-различни стъкленици, шишенца и прибори (точно както ми бе споменала и сенъора Хереро). Явно доктор Муньос си беше оборудвал собствена лаборатория с незнайно предназначение у дома си. Най-вероятно държеше всички полезни и необходими принадлежности в многобройните шкафове, ниши и чекмеджета на съседната просторна стая (към която имаше и голяма баня), защото не ги виждах другаде. Личеше си, че този човек притежава отлично възпитание и не иска да излага на показ по-личната и материалната страна от битието си.

Самият домакин беше среден на ръст, с пропорционално телосложение и елегантен външен вид — очевидно полагаше извънредни усилия да изглежда безупречно. Прическата и дрехите му сякаш бяха изпипани до последния детайл. Лицето му издаваше силен и властен характер, без да е арогантно и надменно, прошарената му брада беше редовно поддържана, на орловия му нос бе кацнало пенсне (вече излязло от мода), а гъстите му черни коси бяха прилежно оформени над високото му чело. Макар очите му да бяха тъмни на цвят и да издаваха горещата му мавританска кръв, като цяло в него преобладаваха по-скоро келтските черти. Пред мен стоеше човек с блестящо образование, изключителен интелект и завидно потекло — несъмнено виден представител на изисканите аристократични кръгове.

На фона на всички тези качества може би звучи парадоксално, но първата ми реакция при вида на лекаря беше абсолютно неочакван пристъп на омерзение и антипатия. Може би това се дължеше на съвкупност от фактори — като ледените течения, които се носеха из въздуха, синкавия оттенък на лицето му и неестествено хладната кожа на протегнатата му за ръкостискане длан, — които подсъзнателно ме караха да настръхвам. Навярно се чувствах шокиран и отблъснат и от неочаквания контраст между господстващия в жилището мраз и лятната горещина навън. Струваше ми се извънредно необичайно и

противоестествено във вътрешността на сградата да витае такъв кучешки студ, при положение че навън цари нетърпима жегга; а именно необичайните неща и отклоненията от нормата често провокират у нас първична реакция на омраза, недоверие и страх.

Ала ето че инстинктивната ми неприязън изчезна също тъй внезапно, както се бе и появила, заменена от нови емоции — искрена благодарност и възхищение. Изглежда тайнственият лекар действително притежаваше невероятни умения, защото ледените му ръце изненадващо бързо ме върнаха към живота и възстановиха добрия ми тонус. Сякаш му беше необходим само един поглед, за да разбере какви точно са оплакванията ми. Горчивата прегръдка на смъртта чезнеше на фона на плътния му, спокоен глас, който разказваше увлекателни истории от дългогодишната му медицинска практика. Доктор Муньос ми разкри и мисията на живота си — как се заклел да победи смъртта и посветил живота си на тази борба, в която вложил цялото си богатство, изгубил всичките си приятели и близки, ала така и не се предал.

Докато го слушах, изпаднах в захлас, ненадейно си дадох сметка, че бях попаднал на един от малцината истински идеалисти и филантропи, останали в суровия ни меркантилен свят. След като преслуша дишането ми и извърши обстоен преглед, докторът отиде в лабораторията си, за да приготви някакво лекарство, което ми даде да изпия. През цялото време не спираше да бърбори; изглежда отдавна не бе имал компания и сега се радваше на неочакваната възможност да си припомни отминалите славни дни, когато множество млади хора са го слушали унесено, попивайки всяка негова дума. Правеше ми впечатление, че домакинът ми перфектно владее гласа си, ала явно не можеше да прикрие неестествено глухата си, равномерна, лишена от каквито и да е интонационни вариации, реч. Дишането му беше до такава степен равно и плитко, че дори не можех да забележа кога точно вдишва и издишва. Подробно описваше теориите и експериментите си, вероятно с цел да разсее тревогите ми от скорошния пристъп. Ясно си спомням как неколнократно повтори, че — въпреки слабото ми сърце — не бива да се страхувам и обезсърчавам, защото силната воля и съзнание били значително по-могъщи от органичния живот сам по себе си и вродените ни генетични заложиби.

— Ако вземем например една изначално здрава телесна обвивка — изтъкна ми доктор Муњос, — в която са съхранени гореспоменатите качества, то подложеното на успешна консервация тяло ще продължава да живее въпреки дефекти на някои органи или даже пълното им отсъствие. Човек може да остане жив — или поне да води някакъв вид осъзнато съществуване — дори без работещо сърце!

Колкото до самия него, той ми сподели, че страдал от множество заболявания, които налагали съблюдаването на извънредно строг режим и не позволявали на организма му да функционира при нормални температури. Всяко повишаване на градусите за период, по-дълъг от няколко часа, можело да доведе до фатални последици. Именно на това се дължала мразовитата обстановка в апартамента му, понеже температурата в оптималната за него жизнена среда не бивало да надвишава дванадесет-тринадесет градуса. Постоянното поддържане на подобни климатични условия не било лека задача, затова доктор Муњос прибегнал до инсталацията на охладителна апаратура, захранвана с бензинов двигател и функционираща чрез впръскване на амоняк. Жизненоважно било съоръжението да работи прецизно и точно като часовник. При тези свои думи лекарят ми посочи специалната установка с множество преплетени тръби, чието бръмчене често бях дочувал от своята квартира.

Напуснах мразовитите покои на човека, който спаси живота ми, изпълнен с възторг и преклонение не само към личността му, а и към необичайно дръзките му идеи и възгледи. От този момент нататък редовно посещавах изключителния специалист. Естествено, побързах да си набавя подходяща екипировка — с по-топли и дебели дрехи без проблеми можех да прекарвам доста повече време в скования от студ апартамент. Лекарят подробно ми разказваше вълнуващи истории за изследванията, провеждани от него в най-дълбока тайна, както и за потресаващите резултати от тях. Въпреки че ръцете ми трепереха от студа, с нескрито страхопочитание разлиствах страниците на старинните томове, подредени по книжните му лавици, а не след дълго се избавих и от сърдечния си недъг — пак благодарение на доктор Муњос и неговия кратък, но изключително ефикасен курс на лечение. Концепциите и методите му бяха просто удивителни; самият той искрено и убедено развиваше теориите, че средновековните лечители и

алхимици изобщо не са били някакви си шарлатани или измамници, а загадъчните им формули и рецепти са съдържали психологически стимули, оказващи мощно влияние върху определени субстанции от нервната система, откъде водят началото си всички пулсации на органичния живот. В захлас слушах историята за един негов колега — старият доктор Торес от Валенсия, — който споделил пред доктор Муньос тайната на първоначалните си експерименти и преди осемнадесет години даже успял да излекува моя спасител от смъртоносна и ужасяваща болест, чиито последствия и досега разстройваха здравето му. За жалост, сякаш по ирония на съдбата, скоро след като ерудираният възрастен медик спасил живота на приятеля си, сам станал жертва на неумолимия вечен враг на всичко живо на тази земя, пред когото бил удържал временна победа. Навярно преумората и напрежението, съпътствали последните му житейски мигове, се оказали прекалено силни и опустошителни за преклонната му възраст. По всяка вероятност ставало въпрос за страшна битка; щом заговори за необичайните, тайнствени и даже шокиращи методи на лечение, доктор Муньос сниши гласа си до шепот и загадъчно промълви, че поради потресаващия характер на медицинските процедури и действия нито един от по-консервативните и ортодоксални последователите на Гален^[2] не би посмял да ги приложи в практиката си.

През последвалите седмици се срещах почти всеки ден с доктор Муньос и с прискърбие започнах да забелязвам, че новият ми приятел постепенно линее и сякаш гасне физически. Както самата сеньора Хереро се бе изразила, той „ставаше все по-зле“. Лицето му придоби зловец сиво-синкав оттенък, гласът му звучеше все по-глухо и хрипливо (лекарят започна да шепти), затруднените движения на мускулите му издаваха все по-слаба координация, а волята и разумът му очевидно губеха заряда и остротата си. Самият доктор като че ли изобщо не си даваше сметка за влошаването на състоянието си и неусетно гримасите и израженията му взеха да пробуждат в мен същото чувство на отвращение, което изпитах, когато го видях за първи път.

Появиха се и странни прищевки и капризи — лекарят си поръчваше екзотични подправки и тамян от Египет, чийто аромат бе толкова силен и натрапчив, че жилището му миришеше като

гробницата на фараон от Долината на царете^[3]. Засили се и маниакалната му потребност от студ — лекарят непрекъснато настояваше да понижаваме температурата. Помогнах му така да модифицира устройството, че да се увеличи притокът на амоняк, като се внесат изменения в тръбите на охладителния агрегат; по този начин апаратурата пускаше повече леден въздух в помещението. В резултат на съвместните ни усилия температурата във всекидневната падна първо до четири градуса, после до един, а сетне и до минус два. Единствено в банята и лабораторията не се усещаха такива арктически температури, ала само поради две причини — първо, за да не замръзне водата, и, второ, да не се пречи на химическите процеси. Останалите наематели на пансиона започнаха да се оплакват от студените вълни, които се процеждаха през входната врата на доктор Муньоос, ето защо се наложи да поставя допълнителни уплътнения. Поведението на лекаря също се промени — той започна да се държи някак странно и загадъчно, сякаш някакъв зъл демон го беше обладал. Не спираше да говори за смъртта, а когато деликатно му намеквах, че няма да е зле да уреди земните си дела и да се погрижи за евентуалното си погребение, избухваше в хриплив и жесток смях.

Честно казано, присъствието на болния вече ми се струваше все по-отблъскващо и нежелано, ала сърце не ми даваше да го оставя в ръцете на непознати хора; поради тази причина всеки ден чистех, бършех праха и изпълнявах поръчките му, навлечен с дебелилото кожено палто, което си купих специално за тази цел. Освен това му пазарувах и дори приготвих разни смеси от химическите съставки, които купувах от дрогериите и аптеките по негови указания.

Постепенно в жилището на доктор Муньоос се възцари една потискаща, зловонна атмосфера на смътен и неведом страх. Както вече споменах, цялата сграда излъчваше усещане за разруха и упадък, ала от неговите покои сякаш извираше някакво натрапчиво, всепроникващо зловоние. Вероятно миризмата се дължеше на екзотичните билки и тамяна, които слагаше във ваната си; на няколко пъти му предложих да му помогна с тези процедури, обаче той категорично ми отказа. По тялото ми преминаваха тръпки на погнуса само при мисълта, че причината да не позволява на други хора да му помагат в банята се дължи на рядката му мистериозна болест. Сеньора Хереро се кръстеше всеки път, когато посещаваше доктора, а мен

редовно ме обсипваше с благодарности и благословии, задето съм поел грижите за него. Стопанката на пансиона вече не позволяваше на сина си Естебан да носи храна, пране и лекарства на загадъчния отшелник от последния етаж. По този начин всички грижи за злочестия страдалец се стовариха върху моите плещи.

Веднъж, ей така, между другото, допуснах грешката да подхвърля на доктор Муньос идеята, че навярно би било добре да се консултира и с други медицински експерти, които да оценят обективно здравословното му състояние. Тогава събеседникът ми изведнъж изпадна в такъв необуздан пристъп на ярост, че сериозно се уплаших да не би да изгуби и последните си сили. Очевидно и самият лекар си даде сметка за пагубните последици, които нанасяше на разклатеното си здраве, защото моментално се успокои. Бидейки най-предан привърженик на идеята, че силата на волята и целеустремеността винаги могат да надделеят над умората и отпадналостта, болният решително отказа да се върне в леглото, напълно глух за молбите и увещанията ми. Връщайки се назад към първите дни на познанството ни, си спомних колко спокоен и уравновесен беше докторът; по-нататък, след като състоянието му започна да се влошава, той изведнъж стана немошен и отпаднал, а ето че сега от апатията му не бе останала и следа. Сякаш бе решил да хвърли всичките си сили в решителната битка с демона на смъртта, макар и да съзнаваше, че древният враг ще го срази. Клетникът вече отказваше да приема всякаква храна (честно казано, отдавна ми бе направило впечатление, че хранителните навици при доктора са само бегла имитация на нормалния, жизненоважен за човешкия организъм режим) и от абсолютното изтощение го делеше само силата на волята и интелекта му.

От известно време вниманието на доктор Муньос бе насочено другаде — към писането на многобройни писма и документи, които педантично залепяше и запечатваше, с изричните инструкции към мен тайнствената кореспонденция да бъде разпратена само след смъртта му. Личностите, към които бяха адресирани писмата, сериозно зачовъркаха любопитството ми. Повечето от тях живееха нейде из Източна Индия и за някои от тях — като един френски доктор например — се носеха най-невероятни и невъобразими слухове, включително и че отдавна не са сред живите. Така се случи, че

впоследствие взех решението да изгоря всички писма — така, както си бяха неизпратени и неотворени.

Междувременно доктор Муньоc вехнеше и линееше пред очите ми; външният му вид и гласът му пробуждаха първичен страх и ужас дори у мен, присъствието му бе тежко и непоносимо бремене и аз със сетни сили се заставях да стоя в едно помещение с него. Един ден — сещам се, че беше през септември — се наложи да повикам електротехник в жилището му, който да поправи настолната лампа на бюрото му... Още щом го зърна, работникът се строполи на пода, сгърчвайки се в епилептичен припадък. Понеже се ръководех от указанията, които ми даваше болният старец, не се наложи да викаме спешна помощ, за да свестим клетника. Техникът се изправи на крака едва след като лекарят се скри от погледа ни. Преди да си тръгне, мъжът ми довери, че като ветеран от Световната война се бил сблъсквал с какво ли не, ала „такива дяволски ужасии“, както красноречиво се изрази, не бил виждал никога досега.

След няколко относително спокойни седмици, малко след средата на октомври, изведнъж Преизподнята се отприщи и ни връхлетя кошмарът на кошмарите. Една вечер, около единадесет часа, помпата на охладителната апаратура ненадейно се развалила, прекратявайки целия процес по всмукването на амоняк и изстудяването на помещението. Само след три часа температурата в квартирата на лекаря достигнала катастрофално високи стойности. Някъде по това време и аз самият се събудих в постелята си от неистовите викове на доктора, ехтящи от горния етаж. Незабавно се облякох и се качих при него, за да видя с какво мога да му помогна. Щом разбрах какъв е проблемът, се опитах сам да поправа апаратурата, а междувременно домакинят ми не спираше да кръстосва помещението, сипейки огън и жупел. Естествено, несръчните ми аматорски опити не доведоха до никакъв резултат, така че отскочих до съседната сграда и извиках на помощ един механик, който работеше нощна смяна в близкия гараж. След като огледа машината, мъжът отбеляза, че буталото на помпата трябва да се смени, ала това нямало как да се случи, преди да дойде утрото.

Яростта и страхът на обречения отшелник нарастваха с неописуема бързина и ми мина през ума, че този нервен изблик ще изцеди и последните му сили. След секунди лекарят изпадна в пристъп

на умопомрачение, започна да се гърчи в неконтролируеми спазми, закри очите си с длани и се втурна към банята. Когато излезе оттам — пипнешком и с бинтовано лице, — аз с потрес си помислих, че никога вече няма да зърна очите му отново... Така и се оказа.

Студът неусетно се отдръпваше от жилището на доктор Муњос и към пет часа сутринта вече не се усещаше и следа от някогашния хлад, сковавал покоите му. Тогава болният реши да се оттегли в банята и ми нареди да му доставя всичкия лед, който намеря из денонощните магазини и заведения. Втурнах се да изпълня поставената задача и всеки път, щом се качвах горе с обемистите пакети ледени кубчета, които оставях пред вратата на банята, отвътре се дочуваше плискане на вода и немощен хъхрещ глас повтаряше:

— Още! Още!

Най-сетне дългоочакваното утро настъпи, навън се развидели и повечето магазини започнаха един по един да отварят врати. Намерих Естебан — синът на сеньора Хереро — и го помолих за помощ. Предложих му сам да си избере — или да носи лед, докато аз търся необходимото бутало за помпата, или той да намери важната част, а аз да доставям кубчетата лед. За съжаление, по изрична заповед на майка си момчето категорично ми отказа.

Изскочих навън да си потърся друг помощник и в крайна сметка се спрях на един оръфан безделник, когото открих да лежи на ъгъла на Девето авеню. Заведох го в малкото магазинче, което се намираще недалеч от пансиона, и го инструктирах да доставя без прекъсване лед на доктора. Междувременно се заредих с търпение и хукнах да издирвам подходящото бутало, както и квалифициран техник, който да го постави. След като изгубих няколко часа в безплодни усилия, надеждите ми постепенно взеха да се топят. Не се чувствах добре, виеше ми се свят и изпитвах безпомощна ярост. Обезсърчен, останал без дъх и умиращ от глад — имах чувството, че усещам съвсем осезаемо как времето изтича неумолимо, досущ като пясък между пръстите ми. Безкрайните телефонни разговори и трескавите обиколки от място на място — било с метрото, било с трамвай, било с такси — ме изтощиха напълно. Най-накрая, около дванадесет часа на обяд, успях да открия един отдалечен магазин в търговската част на града, който разполагаше с нужното приспособление. По този начин успях да се прибера у дома около един и половина следобед заедно с двама

механици — добре сложени, интелигентни на вид младежи, — които носеха необходимата част за апаратурата със себе си. В общи линии, бях направил всичко по силите си, така че само се надявах да не съм закъснял твърде много.

Обаче щом отворих входната врата на пансиона, тутакси почувствах, че черният ужас ме е изпреварил. Из цялата сграда цареше страшен, невъобразим хаос; всичко сякаш бе обърнато надолу с главата, а сред всеобщата трескава глъчка от изтерзани вопли се открояваше плътен басов глас, който изричаше молитва. Във въздуха витаеха нечестиви, дяволски миризми; изплашените наематели се бяха скупчили по коридорите и носеха в ръцете си разпятия, броеници и молитвеници. Когато ги попитах какво се случва, ми отвърнаха, че ужасната воня се носи от затворената врата на апартамента на доктора. Разказаха ми още и как скитникът, когото бях наел да доставя лед, още след втората си доставка излетял от покоите на доктор Муньос с обезумял поглед и дивашки писъци. Хрумна ми, че не бе изключено бродягата да е станал жертва на собственото си нездраво любопитство, което навярно го бе подтикнало да надзърне зад вратата на банята. След паническото си бягство оставил вратата на квартирата широко отворена, след което някой я заключил отвътре. Оттогава не се чувало нищо друго, освен постоянния, влудяващ звук на отмерено, ритмично покапване на някаква гъста течност.

След като размених няколко думи със сенъора Хереро и придружаващите ме работници, реших — въпреки страха, който вече бе загризал стръвно душата ми — да проникна в жилището на лекаря. Механиците тъкмо възнамеряваха да разбият вратата, когато хазяйката донесе някакво хитроумно, свързано с дълга жица приспособление, с което успя да избути стърчащия от вътрешната страна на бравата ключ. Някой от другите наематели предложи да отворим широко прозорците на всички помещения в сградата, така че по-бързо да се отървем от отвратителната смрад. Сетне сформирахме малка групичка от доброволци — естествено, предвождана от мен, — която да влезе в покоите на доктор Муньос. Въпреки че се чувствахме уплашени до смърт, ние запушихме носовете си с носни кърпи и прекрачихме прага на прокълнатия южен апартамент, окъпан от слънчевите лъчи на ранния октомврийски следобед.

Първото, на което се натъкнахме, беше някаква скверна, черна и слузеста следа, която започваше от отворената врата на банята, лъкатушеше из дневната и стигаше до писалището, пред което се бе образувала отвратителна тъмна локва. Близко до разлятата течност се виждаше лист хартия — осеян с гнусни петна с неясен произход, сред които се открояваха няколко изречения, надраскани с нечетлив почерк. Явно нечия незряща ръка — или по-скоро уродлива лапа, съдейки по ужасно изписаните букви — се бе опитвала да пише с молив, а към края на писмото редовете се кривяха и хартията бе зверски разкъсана, сякаш бе пробита от нокти. Противната черна следа от неизвестната лепкава течност се проточваше чак до кушетката.

Какво точно видях на кушетката? И какво е имало там само допреди броени минути? Никога и за нищо на света не бих дръзнал да отговоря на тези въпроси. В състояние съм само да повтора онова, което прочетох върху раздрания, осеян със зловещи петна лист, преди да го запала и превърна в пепел. Сеньора Хереро и двамата механици не обърнаха никакво внимание на предсмъртното писмо — ужасени от видяното, те не можаха да понесат невъобразимия ужас и излетяха с писъци от стаята. Навярно се бяха устремили към най-близкия полицейски участък, където да заспят с несвързаните си показания шокираните пазители на реда, защото все някой трябваше да осведоми властите за случилото се.

Междувременно аз останах сам в призрачната стая. Отвъд прозорците кипеше градският живот, есенното слънце ярко грееше, а преминаващите трамваи и автомобили вдигаха обичайната си врява по натоварената Четиринадесета улица. На фона на всичко това и аз самият сякаш вече не бях убеден в истинността на чудовищната изповед, запечатана на изпокъсания лист... Дори и сега не мога да кажа, че вярвам в достоверността на случилото се. Има неща, за които е по-добре да не се говори много-много. Сигурен съм обаче за едно — от онзи миг насетне изпитвам непоносимо отвращение от мириса на амоняк и едва не изпадам в несвят, когато усетя полъха на студен въздух върху кожата си.

„Краят — гласеше написаното с отвратителните, нечовешки разкривени букви предсмъртно послание — е близо. Няма повече лед, след като онзи непознат мъж ме видя и избяга. С всяка следваща минута става все по-горещо и плътта ми се разпада. Помниш теорията

ми за волята, нервите и консервацията на тялото след настъпването на смъртта, нали? Че и без работещи органи човек може да продължи да живее — само със силата на волята си? Гениална теория, ала с един съществен недостатък — този процес не би могъл да продължава вечно. Подцених «постоянното разложение», за което говореше доктор Торес, преди ужасът и шокът да го убият. Той не може да понесе бремето на мисията си — след като прочете писмото ми, трябваше да ме отнесе в страшното черно място и да се грижи за мен. Що се отнася до органите ми, те така и не заработиха отново. Ако ме беше послушал и бе направил «изкуствената консервация», щях още да съм жив, защото — както навярно се досещаш — умрях още тогава, преди цели осемнадесет години...“

[1] При обикновена температура и повишено налягане амонякът лесно се втечнява. Течният амоняк се изпарява, като поглъща голямо количество топлина от околната среда, в резултат на което я охлажда — Б.пр. ↑

[2] Гален, известен още като Гален от Пергам, е древноримски лекар, хирург и философ от източната част на Римската империя. Смятан за най-сериозния изследовател в античната медицина, Гален има значителен принос в различни научни области като анатомия, физиология, патология, фармакология и неврология, както и в областта на философията и логиката — Б.пр. ↑

[3] Долината на царете е долина в Египет, където се намират гробниците на фараоните от Новото царство — от Осемнадесета до Двадесета династия — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.